

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XLIX. Doce[n]di sunt Christiani/ q[uod] veni[a]e Pap[a]e sunt vtiles/ si
no[n] in cas co[n]fidant/ Sed noce[n]tissim[a]e/ si timorem dei p[er] eas
amitta[n]t.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

nec vestē cōmode hñt, & tñ crepitu & strepitu venialitū p̄dicatoꝝ inducti, sc̄ipos fraudāt, & inopiā suā conficiūt, vt illorū copiā augeāt,

¶ CON: XLVIII.

Docēdi sunt Christiani/ q̄ Papa sicut magis eget/ ita magis optat in veniis dandis/ p̄ se deuotā orationē, q̄ promptā pecuniā.

Hāc cōcl: riderent dñi n̄ri Curtesani Romanę Curie consc̄ij. Certum tñ est, q̄ ante oīa debet Pontifex a suis subditis optare orōnē, sicut & S. Paulus sepius a suis optauit. Et hæc ē multo iustior veniā dandā causa, q̄ si mille struerent Basilicę, eo q̄ summ⁹ Pontifex tot in onstris demonū & impioꝝ hōim obsessus magis q̄ stipatus, non possit errare, nisi cum totius ecclie maximo malo, tñc maxime, si libet̄er audierit. Hāc pestilentē Syrenā suāꝝ vocat, non p̄sumit tantę celsitudinis apex errare. Itē & illā. Oīa iura positiua, sūt in serinio pectoris sui. Non p̄sumit quidē errare, sed an bona sit illa p̄sumptio q̄rit. Et sunt quidē in serinio pectoris ei⁹ oīa iura sua, sed an pecc⁹ ei⁹ bonū sit querit, id em̄ orōne curandū est. Sed de hæc re oīm pulcherrime. B. Bern: ad Eugenū Papā de Consideratione.

¶ CON: XLIX.

Docēdi sunt Christiani/ q̄ venię Papę sunt vtilis/ si nō in eas cōfidant/ Sed nocētis iunę/ si timorem dei p̄ eas amittāt.

Vide itaq̄ periculū, populo venię p̄dicat, directe aduersus veritatē Crucis & timoris dei, Quia p̄mittit̄ libertas eorū a p̄catis, deinde securitas remissioꝝ peccatoꝝ. Et cui dēs signū videt̄ veniā tali iactātia p̄dicatas, non esse ex deo, q̄ populus p̄ni⁹ accurrit, acceptat, obseruat, q̄ ip̄m sc̄m̄ Euāgelit̄ dei, vt p̄bet̄ veritas. Quia qd̄ ex deo venit, fastidit mūdus: ali⁹ venit i noie suo, & hūc suscipit. Et erroris cā sunt ip̄i fabular: talitū Mḡi, q̄ sedulius & pomposius, q̄ Euāgelitū, eas p̄dicant, tū q̄ oīb⁹ p̄dicāt: que paucoꝝ sunt. Nā vt sup̄ satis patuit. Venię sunt relaxationes licētie, p̄missiones, atq̄ indulgētie, & verę indulgētie (si rigidā vbi significationē accipimus), i. molliculę p̄missiones, delicatoꝝ, frigidor: durorū Christianoꝝ. i. Gabaonitarū & Hydrophoroꝝ ac seruoꝝ, magis q̄ Israelitū principū atq̄ filioꝝ.

Probo aut̄ cōclusionē.

Si opa charitatis seruide agentū, sunt talia, vt nemo in eis confidere, aut securus esse possit. Siquidē & Ioh̄ sanctissimus vertur̄ em̄ia op̄a sua, Et beatus vir qui timet̄ Dominum.

Item. Beatus vir qui semper est pavidus, & romagis venie in
comp. Diliter inferiores talibus operibus, plusq̄ cū timore sus-
cipiēde, & minus p̄ fiducia minimā. i. nullā prorsus debem⁹
habere. Satisfactus timet, ne min⁹ operetur, aut patiatur q̄ debet.
Et vbi peccator erit cui remittitur, vt mīus agat & agere possit.
Et q̄ nō nostros vaniloquos & mentiū corruptores intelligo,
faciunt nobis ex negotio indulgentiarū, negociū pambulans i
tenebris, & opatio nē erroris, dū per illas hominibus fiduciam
suadent oibus, qu; tñ paucis comeniūt, & ijs (vt dixi) frigidis
ac infirmis, Vide ne exinde factū sit, Mḡro Sancto Spiritu, vt
pprio eorū testimonio appellent. Negociū. S. Petri, Negociū
Sancti sp̄s, quasi ip̄met confiteātur, Negociatores sese esse &
Simonenses nūdinās h̄re.

Q̄ aut̄ dixi, sunt vtilēs, intelligo, non oibus, imo veteri ho-
mini & stertentib⁹ operarijs, eo q̄ melius s̄ illis eas remitti p̄-
nas: vt ferrent inuite, verūq̄ ista voluntas eis permilla p̄p̄
maius malū vitandū, non debent secare frui, neq; in ea consi-
dere, sed eo magis dolere & timere q̄ tales sunt, qui egent p̄p̄
maius malū in minore malo relinqui, Q̄ n̄ viderunt etiam eos
timere, qui seruentū in te in bono p̄ficiūt, ideo dixi esse nocē-
tissimas, si sine timore de tali licētia gaudeant.

CON: L.

Docendi sunt Christiani/ q̄ si Papa nosset exactio-
nes venialium p̄dicatoꝝ/ mallet Basilicā. S. Petri i
cineres ire/ q̄ edificari/ cute/ carnibus & ossibus
ouium suarū.

¶ Sic om̄ nostri venatores robustissimi, postq̄ om̄i Christiāe
vitę ordini statū pecunię numerū indixissent, tandē & vxores
mendicare docent, etiā inuito viro, & fratres mendicantes, etiā
inuitis p̄lati suis, alicūde corradere, & oīno nullus sit, qui res
p̄duū obuli habet, quin huc tribuat, deniq; factū est, vt tunicas
etiam vendere hortentur, aut vnde cūq; mutare, q̄ & factū
dicitur. Ego vero sapio q̄ cū indulgentię sit vilissimū bonū
oīm bonorū, bec̄q; nec nisi vilissimis eccl̄ie donandū, deinde
nec meritorū, nec vtile, sed plerūq; nocētissimū: si non sint
timorati, q̄ maledictione digna sit talis doctrina, & contra
mandata d̄i, Vxor enim debet sub viri p̄tate esse, & eo inuitā
nihil facere, etiā si esset meritorū, multo minus m̄dicare pro
venijs sibi non necessarijs forte, Tū religiosi suā obedientiā
seruare,